

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. san 15 bani rom.

Statistica agricolă.

Statistica agricolă este o parte de cea mai mare importanță din statistica culturală.

Ea scrutează care-i calitatea pământurilor; ea caută cum sunt împărțite pământurile între proprietari — o chestie de cele mai importante nu numai pentru viața economică a popoarelor, ci și politică, pentru-că sub punctul acesta de vedere cad deosebirea de proprietăți mari, mijlocii și mici, deosebiri produse în mare parte prin drepturi istorice, nu prin acțiunea factorilor social-politici și sub el cad și raporturile arăndărilor.

Dacă o statistică agricolă își ia obo-seala să adune apoi și datele relative la ajustamentul economiilor, cercetând numărul, calitatea și rasa animalelor, puterile de muncă, precum și raportul de mare însemnată al numărului lor cu suprafața pământului, ea poate statornic temeliile unei judecăți sigure asupra progresului economic și ne poate da cele mai sigure cunoștințe în urma cărora critica științifică a stărilor prezente se poate face cu siguranță și progresul se îndrumă cu succes.

O statistică agricolă, care se ne satisfacă cerințele indicate mai sus trebuie să ne intereseze foarte mult.

În Apus statistice agricole s'au făcut deja în prima jumătate a veacului al opt-zecelea și în 1697 s'au încercat în Saxonia prima statistică a animalelor. Atât de cu vreme Apusul a priceput importanța și a simțit nevoia acestor statistice, care, ce-i drept, abia în deceniile din urmă s'au perfecționat atât de mult, ca să se poată servi știința în mod sigur și vrednic de încredere.

Dacă și în patria noastră se găsește acum un ministru, care se propune a corporilor legiuitoare facerea unei serioase statistice agricole, cum a făcut-o actualul ministru Festeis, trebuie să remarcăm faptul și să discutăm și noi după cuviință.

Motivele, cu care ministrul Festeis a însoțit proiectul seu de a face o statistică agricolă, cuprind toate elementele, ce le-am indicat mai sus ca note caracteristice ale unei statistice serioase. Un astfel de plan este și ușor de compus dacă considerăm progresele actuale

ale științei statistice și pildele ce ni-s'au dat deja în alte țări. Constatăm însă, că se imitează ceva bun și că statistica agricolă ce se va face la noi, va fi în toate privințele superioară celor de până acum.

De pildă: numărul animalelor s'a constatat până acum în trei rânduri, după comune, nu după singurătății lor proprii. Procedul vechi se va abandona acum.

Vorba este, că această statistică se se face în decurs de zece zile și anume dela 20 Noemvrie până la 30 Noemvrie anul curent. Până atunci este de lipsă, ca din partea sa presa română și mai ales cea populară să-și facă și ea datoria și să instrueze publicul asupra importanței acestei lucrări.

Pentru-că statistica proiectată se va face în comune și anume comunele vor purta înșile cheltuielile pentru umplerea rubricelor ce se vor face. Acolo, unde comunele nu vor fi în stare să îngrijască înșile de o adunare exactă a datelor, va interveni un „comisar regesc“, care va fi plătit de stat; dar acești comisari cum se vor înțelege cu noi? Comunele românești vor preferi de sigur să-și facă ele înșile, prin inteligenții lor, statistica aceasta, al cărei rezultat conform adevărului noi îl așteptăm cu mult zor.

Aici a trebuit natural ca un ministru maghiar să facă earăși ceva bun, nu-i vorbă, dar pe socoteala altora, pe socoteala comunelor. Comunele poartă atâtea sarcini, încât dau în brânci și în sărăcie de ele și statul, care le stoarce și căruia statistica proiectată o să-i profite mult, nu află cu cale să o facă pe se-sele sale, ci dă pentru ea numai 300.000 fl. și restul îl lasă comunelor ori mai bine, după-ce comunele vor da, va împlini el cu ajutorul celor trei sute de mii (!) lucrările statistice acolo, unde comunele nu vor fi fost în stare să-și facă statistica ce se cere. Și pentru a-și scăpa bugetul de-o mai mare greutate, nobilul ministru zice că „nu-i s'a dovedit cu cifre că proiectul „învoalvă cheltuieli mari pentru comune.“ Vorba este că pe lângă alte cheltuieli, adaosul pentru statistică va fi totuși foarte îngreunător.

Dar' zadarnică-i ori-ce vorbă, proiectul s'a primit și el se va realiza pe speșele comunelor.

De-ar fi apoi cel puțin prelucrarea materialului exactă, de s'ar indica apoi

cel puțin sat de sat, comună de comună, rezultatele sumate ale cifrelor găsite, pentru-că se avem posibilitatea ca pe temeiul acestor rezultate să aruncăm o privire generală și în viața economică a naționalităților, nu numai a „cetățenilor maghiari“.

Scriind cele de mai sus am voit să atragem atențiunea publicului român asupra unei lucrări, pe care și el are motive să o urmărească cu tot interesul și la care și el trebuie să-și dea toată sili-nța, ca să reușiască cât se poate de complet, de exact, de bine în toate părțile în care se află România. Ea ne va da și nouă elemente de judecată absolut necesare pentru aplejarea stărilor noastre economice și ne va ajuta ca la chibzuirea acțiunilor economice-naționale să ținem seamă de stările reale, de sigur acceptabile pentru multe propuneri de înaintare, de progres.

Prietenie franco-română. Sub acest titlu „Egyetértés“ dela 9 Aprilie serie un articol, în care se arată foarte îngrijit de prietenia ce tot mai mult crește între Francezi și Români. Ca semn despre această prietenie ia și faptul invitării ce ministrul cultelor din București a făcut marelui învățat francez Alfred Binet, să țină la universitatea din București un curs de psiho-fizică. Numitul învățat este director la „Ecole des hautes études“, cea mai înaltă școală franceză. El a primit invitarea și la 1/13 Aprilie își începe cursul.

Delegațiunile se vor întruni în Viena — după-cum anunță o depeșă din Budapesta, — în ziua de 5 Iunie. Aceasta s'a hotărât deja demult și vre-un plan de schimbare în această privire nici-odată n'a avut loc.

În legătură cu aceasta se anunță, că pe ziua de 17 Aprilie se va întruni consiliul ministrilor comuni, pentru-ca să stabilească proiectul de buget pe anul viitor

Dă cu Bánffy? „Budapesti Tageblatt“ comunică informațiunea, trimisă din Viena, că nu-i adevărat, că Bánffy s'a gândit la un proiect în contra preoților.

Ar fi și o mare și bestială brutalitate.

Matriculele civile — după-cum publică din izvor sigur „Politikai Hetes-mű“ — vor fi puse în praxă încă în prima zi a lunii

Septemvrie. Ordinațiunile privitoare la aceasta s'nt deja elaborate de către ministrul de interne. Toate comitetele afară de comitatul Bereg, au înaintat deja ministrului raporturile și păreriile lor referitoare la împărțirea cercurilor și asignarea persoanelor care se conducă matriculele civile. În tipografia statului se tipăresc deja protocoalele necesare, care s'nt făcute din hârtie tare fabricată anume. Toate lucrurile relativ la matriculele civile vor fi terminate încă pe la sfârșitul lui Iulie.

„Országgyűlési Értesítő“ spune că proiectele despre recepția Ovirelor și despre ne-confesionalitate vor fi tratate încă prin Aprilie și primite cu majoritate în camera deputaților, apoi vor fi trimise a 3-a oară camerei magnatilor, unde e foarte probabil că vor fi primite de majoritatea membrilor. (?)

Așa nădăjdueste — semioficioul!

Procese monstru.

Abia au trecut câteva zile dela anunțarea procesului monstru al celor 18 Români din Alba-Iulia, și eata, azi ni-se anunță, că nici Clujul nu se va lăsa mai pe jos. Grație Curiei, care a dat loc cererii de mulțime înaintată de procurorul Dr. Lázár Aurel, procesul celor 16 Români (învățători și preoți din giurul Turdei) se va desbata încă odată înaintea Curții cu jurați din Cluj.

Era, în lunga serie de procese contra noastră, primul caz, că tribunalul judecase în favorul lui al „Tribunei“ (nici de asta-dată, dar' al câtorva Români. Nici de asta-dată Curia însă n'a lăsat să scape acușării, ci a ascultat cererea procurorului, care voește cu ori-ce preț să-și populeze încă temnița.

E caracteristic apoi, că în timp atât de scurt Curia a rezolvat afacerea. S'a grăbit — așa se vede — că încă înainte de Paști se ne dea semne despre bună-voința justiției maghiare.

Sântem însă siguri, că brava învățătorime, care s'a prezentat deja odată cu atâta curagiu înaintea juraților din Cluj, și a doua-oraă se vor prezenta cu aceeași mândrie românească.

Numele celor acușări sânt: Teodor Trombițaș, Iuliu Petricaș, Ioan Gaia, Nicolae Russu, Romul Romanțan, Iuliu Gel, Simeon Nicovara, Stefan Mariș, Simeon Porțiu, Valerie Moldovan, George Tatan, Ioan Giurgiu, Ioan Cădărescu, Sept. B. Mureșianu, C. Florian, I. Muresianu, Andreiu Baltez și Eugen Brote.

Dacă dl Eugen Brote rămânea în Ardeal, acesta ar fi al doispzecelea proces în care era să se fie condamnat că cine se îndoește că „patrioții“ clujeni își vor face și de asta-dată... datoria?!

Alegerea dela Tapolcza.

(*) Meșteri în ale alegerilor n'am mai găsi ca Ungurii, lumea întreagă dacă am colinda-o. Fanatici, încât se omoară pentru candidați, pe cari nici nu-i cunosc, despre ale căror principii politice știu tot atât de puțin, cât știu Chinezii de pildă. Ear' când nu se pot învinge cu voturile — dar' mai ales cu celelate „motive“ electorale — atunci născocesc la șiretlicuri, de par'că întreaga lor înțelepciune s'a concentrat numai în născocirea celor mai ticăloase apucături electorale.

Alegerile dela Kaposvár, Csáktornya, Șimleu și mai ales alegerea recentă dela Nitra, s'nt, în privința aceasta, un dosar și sdrobitor și amasant.

Ear' că arta electorală se desvoaltă între Unguri cu o febrilitate ne mai auzită, dovadă e preluđuul alegerii dela Tapolcza.

Imoralități ca și aici, rar s'au pomenit.

Candidați s'nt Kossuth Ferencz și secretarul de stat Vörös László. Marea majoritate a alegătorilor s'nt catolici, ca urmași ai lui Árpád însă, „profesează“ principiile kossuthiste.

D'aceea guvernul are mari greutăți și probabil că va și căde candidatul seu. Ca totuși să câștige voturi, nu se mărginește a le cumpăra cu 25—40 fl. unul, ci agită contra lui Kossuth spunând alegătorilor (catolici fanatici!) că fiul lui Kossuth ține cu „șacterii! Astfel agentul guvernamental Hertelendy a ținut alaltăieri un discurs vehement contra Ovirelor. Socoteala a eșit însă rău, căci prin aceasta guvernamentalii au suferat pe șacteri, cari s'au dat acum toți pe partea lui Kossuth. Ca să dreagă ce au stricat, guvernamentalii (fișpanul, Bertalan, directorul moșilor piaristilor și alte notabilități) au făcut visita primului rabiner Dr. Singer, cerându-i — pentru vorbele lui Hertelendy — iertare și... spriginul! Acesta însă le-a arătat chipul lui Kossuth și li-a spus că votează cu fiul „sfântului

POIȚA „TRIBUNEI.“

BUSTUL.

Comedie în două acte de F. Zell.

(Dacă noua cu același nume de Edmond About's.)

Trad. de Iuliu Popescu.

Actul II.

(Urmare și fine.)

Scena a IX-a.

Des Tournois, Marsal, apoi Risotto.

Marsal (de tot deconcentrat, foarte sperit, cu jumătate voce către Tournois): Cum? Un duel? Un duel? Aceasta e cu totul în contra principiilor mele.

Tournois: Ești un vampir!

Marsal (care stă foarte umilit): Eu un vampir — eu? Sânt un om iubitor de pace! În toată viața mea n'am pus mâna pe un pistol!

Tournois (care nu-și poate stăpâni în deajuns o anumită maliție): Asta nici nu este de trebuință! Îi dai numai drumul, restul stă în mâna Domnului! (se întoarce spre a pleca).

Marsal: Dar' eu nu doresc de loc, să stau în mâna Domnului! Un duel din pricina babei! — Vai mie — mie, om înșelat, mârșav! (se lovește pe frunte).

(Ambii se duc)

Risotto (vine oftând din dreapta): Măiestrul mă alungă, — Oh, dacă 'mi-l vor împușca, perd pe tatăl meu, mama mea, totul! Sânt orfan de donă-ori, de trei-ori (se aruncă plângând încet pe divan, în perna căruia își ascunde fața).

Scena a X-a

Risotto, Victorine.

Victorine (cu grabă din stânga): Așa! Eată-mă ear' aici! Cum? s'a ridicat deja ședinta? Și ce-mi vezi ochii, bustul mătușii mele terminat! Oh! Oh! El este deci în adevăr sculptor?!

Risotto (suspînând tare): Oh! Oh!

Victorine: Cerule! (vede pe Risotto) D-ta, Risotto — și plin de lacrimi?!

Risotto (se ridică): Ah, d-voastră sînteți, d-șoară! Ei bine, ați provocat un frumos desastru!

Victorine: Eu?! Cum așa?

Risotto: Amândoi pețitorii d-voastre vor să omoare pe măiestrul meu!

Victorine (spăriată): Ce spui?!

Risotto: Vor să se bată! (plânge) Oh! Oh!

Victorine: Doamne atotputinte! Aceasta nu trebuie să se întâmple! Unde este măiestrul d-tale?!

Risotto (arată spre dreapta): Aici în lăuntru! Scrie mamei sale!

Victorine (cu urgență): Sfătuește-mă, ajută-mă, Risotto! Trebuie să se aște un mijloc, ca să-l oprim de a pune în joc o viață — care ne este — îți este scumpă.

Risotto (devine atent): Cum, d-șoară, sînteți mișcată? Lacrimi! Dumnezeule, am ghicit! Iubiți pe măiestrul meu, da, da, îl iubiți?

Victorine: Ah, nu mă întreba!

Risotto: Îl iubiți, cu toate-că știți, că nu este prinț!

Victorine: Ce mai întreb eu de aceea.

Risotto (cu zel): Atunci toate se pot îndrepta! D-voastră îl veți aștepta aici, și îi veți spune, că-l adorați.

Victorine: Imposibil! Cum poți pretinde dela o fată.

Risotto: Dar' trebuie ca noi bărbații să spunem totdeauna primul cuvânt?

Victorine: Mai întâiu ar trebui să știu măcar dacă — dacă și el — mă iubește pe mine.

Risotto: Oh, femeile acestea! — Și d-voastră să nu fi observat aceasta? Este înamorat de d-voastră până după urechi!

Victorine (își pune mâna la inimă și șovăește): Oh, D-zeu meu!

Risotto (o spriginește): Oh! Oh! Să nu leșinați de bucurie! (aleargă spre ușa din dreapta): Măiestre! Măiestre! Veniți puțin afară.

Victorine: Risotto, ce faci! Oh! (vrea să plece.)

Risotto (o reține): Rămâneți aici, rămâneți aici, vă zic!

Scena a XI-a.

Predecesorii, Daniel (acum purtând gheroc negru cu mica roșetă a legiunii de onoare la butonieră, cilindru și mânuși.)

Daniel: Ce s'a întâmplat, băiete?! (vede pe Victorine, care se razimă de divan tremurând): D-ta, d-șoară, aici?!

Risotto: Da, măiestre, este aici, după-cum vedeți! Colea stă și nu vrea să mă creadă?

Daniel: Dar' ce?

Risotto: 'Mi-am luat voea să declar d-șoarei amorul d-voastre!

Daniel: Oh!

Victorine (a parte): Ce va zice el?

Daniel: Ești tu turbat, băiete! Ah d-șoară, sînt desolat, că am dat acestui băiețel ușuratec ocaziune la interpretări cari —

Risotto (întrerupându-l): Ei, ori voți să negați? — Vă iubește din inimă și voți o dovadă — (aleargă îndrăg, deschide un dulap în părete, care se află la dreapta dela ușa din front. Pe un fond închis se vede un bust alb, ce samănă Victorinei. Sare cu acela pe estradă și strigă în tonul unui pristav): Aici se poate vedea bustul d-șoarei Victorinei Michaud, executat din amor după memorie de Daniel Périn în anul Domnului 1877.

Victorine (cu mișcare veselă): Ah!

Risotto (așază bustul pe o masă mică și dă lui Daniel cu tifla): Aie! Aie! (dispare iute).

Scena a XII-a

Victorine. Daniel.

Victorine (după o lungă pauză): Daniel!

Daniel: Da, Victorine, te iubesc din toată inima!

(Îmbrătoșare)

Victorine: Ah, va trebui să 'mi-o mai spu de multeori, până când să cred; urtule, cum se poate cineva preface astfel?!

Daniel: Ah, inima mea este a ta, dintr'acea seară de bal, când beat de deliciu te-am strins dansând la piept și de atunci am șovăit între speranță și desperare, de câte-ori mă gândiam la tine.

Victorine: S'a întâmplat des aceasta?

Daniel: Mereu!

Victorine: Mereu? Și cu toate aceste ai putut fi atât de crud, ca să-mi ascunzi

inclinăția d-tale? N'ai observat doar' că inima mea bătea mai tare, când revăzui pe pretinsul prinț?

Daniel: Ah!

Victorine: Că de atunci numai un singur gând m'a stăpânit, acela de a deveni a d-tale?

Daniel: A mea? Ah, de mai fi lăsat încă un moment măcar în visurile cele dulci Victorine, între noi stau milioanele mătușei d-tale. Căsătoria unei fete avute cu un bărbat sărac este cea mai periculoasă mesallianță.

Victorine: Sînt gata să părăsesc,

această casă, săracă cum m'a adoptat mătușa mea.

Daniel: Victorine ai face tu aceasta?

Victorine: Mă mai întreb? Dar' să renunți la acest duel, de dragul meu Daniel!

Daniel: Sînte D-zeule, îmi reamintesc datoria tocmai la timp. — Rămăi sănătoasă!

Victorine (se acață de el, strigă desperată): Daniel! Nu! Nu! Nu 'ți-e permis! Gândește-te, viața ta de azi încolo este a mea!

Daniel (hotărât): Trebuie! Putea-m'ai tu stima în viitor, dacă aș deveni infidel apelului onoarei?

(vrea să plece)

Victorine (cu spaimă): Daniel!

Daniel: Rămăi sănătoasă! (o sărută și se depărtează cu grabă).

Victorine: Daniel! (cade pe scaunul ce se află lângă ușa din centru, plângând în batistă): El fuge și mă lasă aici singură cu durerea mea! (sare în sus): Ah, trebuie să

betrân. Pentru această declarație valoroasă, Kossuth Ferencz și deputatul Lakatos i-au făcut îndată vizită, felicitându-l că s'a arătat atât de „tare în principii!“

Aceasta-i partea comică a operetei.

Partea tragică, ori mai bine: intriga infamă este faptul, că același guvern, care sbeare contra „clericalilor“, în provincie are agenți tocmai pe clericali, își dă silință să învingă contând mai ales pe sentimentele religioase ale populațiunii catolice.

O duplicitate mai mare nici că se poate.

Revista politică.

(Terile scandinave.) Până la anul 1885 Svedia și Norvegia trăiau, timp de jumătate secol dela împreunarea lor, în bună pace și înțelegere. În anul amintit însă Svedia introduce în modul de procedură prioritar la afacerile externe modificățiune nouă după care la darea de seamă înaintea regelui despre afacerile diplomatice se fie de față, pe lângă ministrul svedez al afacerilor străine și ministrul de stat norvegian — precum era până atunci — încă și doi consilieri de stat svedezi. De aici începe cearta între țările surori.

Cerere de căpetenie ale Norvegiei sunt: consulate proprii norvegiane în străinătate și ministrul de externe norvegian. Prin mai multe decisiuni ale camerei (Storting) unde aveau majoritate radicalii se decretase înființarea consulatelor, ear' ca ultimul termin pentru existența consulatelor comune cu Svedia se fixase 1 Ianuarie 1895. Regele însă n'a sancționat această deciziune a camerei; veni însuși el la Christiania pentru a ajunge la o înțelegere cu radicali, nu isbuti însă și se întoarse fără ori-ce ispravă în capitala Svediei Stockholm, unde a fost întâmpinat cu mari ovațiuni și entusiasm.

Ministerul radical norvegian, cu presidentul Stang conduce și mai departe trebile țării, dar' raporturile între cele două regate devin din zi în zi mai aspre, mai încordate, cari lărgesc tot mai mult prăpastia între Svedia și Norvegia. După plecarea regelui Oskar II. din Christiania veniau de acolo știri îngrijitoare spunând că criza a devenit acută de tot și nu i-se găsește altă deslegare decât prin arme. Ultime știri însă confirmate din toate părțile contestă o astfel de aplanare a certei.

(Armenia.) Ziarul guvernamental englez „Daily News“ primește din Constantinopol informațiuni, după care înalta Poartă începe a se mișca și a prinde minte, deși în măsură foarte strimțată. Vorba ar fi adevărată de „un plan reformativ“ de a introduce în Armenia și care să fie aseruit reprezentanților puterilor străine. După acest plan două sau trei provincii au să fie unite sub unul sau doi guvernatori generali, cinci-prezece tineri armeni, care își făcuseră studii în școala de stat turcească pentru creșterea funcționarilor, au să fie numiți caimacani, ear' zece Turci ca musteșari. Generalul von der Goltz, oficer prusian, dar' demult în sluj-

bele Turciei, ar organiza gendarmerie din creștini și mohamedani.

Parcă și-a luat model dela Unguri: câțiva țigani, juși la tribunal, gendarmi d'alde Solgya Miklós din Boița și uite — chestia valahă ar fi delegată! De sigur nici Armenii nu se vor mulțumi cu mofturi ca sus pomenitul „plan de reforme“. Nu mai merge cu fleacuri, cum își închipuiesc frații gemeni, Unguri și Turci. Avem și noi vreme să așteptăm.

(Antisemiții și clericali.) Este interesant a auzi unele voci de ale clericalilor cisleithani despre victoria antisemiților în Viena. Așa spre pildă „Linzer Volksblatt“ publică o scrisoare dela preotul catolic și deputatul de frunte în Reichsrath, Dr. Ebenhoch, unul dintre fruntașii clubului Hohenwarth, și în care scrisoare el exprimă în numele partizanilor sei mare bucurie asupra înfrângerii liberalilor. Scrie între altele:

„Din Viena liberalismul arunca lozinci în lupta contra bisericii, contra adevăratei libertăți, contra bunăstării cetățenilor de clase mijlocii... Prin înfrângerea liberalilor din comuna Vienei va fi slăbit liberalismul în toată Austria...“

„Pentru conservatori coaliția numai într-atâta are rost, întrucât pentru moment nu este posibilă o grupare mai bună de partide, care le-ar asigura (conservatorilor) participarea la majoritate cu toate foloasele ce ea oferă. Victoria din Viena a întărit în măsură mare poziția conservatorilor, deoarece ce a slăbit mult aceea a stăpâni germane. Partidul care încearcă astfel de înfrângeri, nu mai are voie să ese afară cu pretenții de partid.“

Astfel vorbesc aliații în coaliție unii despre alții. Compania trebuie să stea pe picioare tare subrede.

(Slovenii și Polonii.) Studenții polonezi dela universitatea din Graz au înaintat către clubul parlamentar polon din Viena o scrisoare, în care deputații poloni sunt rugați a interveni, cu privilegiul discuției bugetare, în folosul înființării gimnasiului sloven în Cilli, slovenește: Teli. Studenții își motivează pasul lor mai întâiu arătând, că dacă clubul polon ar refuza a o face, legăturile între studenții iugo-slavi și cei poloni la universitate ar deveni foarte grele; și pe urmă mai ales, dacă Slovenilor nu li-s'ar îndeplini această dorință legitimă, aceasta ar ajuta numai întru răspândirea curentului rusofil printre ei.

Nu e tocmai fără temeiul această argumentare a universitarilor poloni, căci ne aducem aminte, că acum vre-o patru ani curentul rusofil în părțile acelea era așa de puternic, încât două sate au trecut din catolicism la ortodoxism.

(Germania și Rusia sunt prietene.) Rechemarea subită a generalului Werder dela postul de ambasador german la Petersburg se considera ca un semn al recelei ivite între aceste două puteri tocmai fiindcă nici cei mai acusiți interpreți nu puteau da de rostul deciziei surprinzătoare a împăratului Wilhelm II. Dar' și această explicare fu desmințită prin modul cum a fost tratat generalul Werder de către familia imperială rusească; la prânzul de rămas bun dat în onoarea lui de

cătră Tar. Atât Tarul cât și marii duci purtau uniforme prusiene, ținută mică, ceea-ce se privea ca un semn de intimitate; în tot timpul petrecerii conversarea decurgea numai în limba germană; părechia imperială distingea în mod surprinzător de amabil pe toți membrii ambasadei, cunoscuți fiind sau necunoscuți încă. Tarul în sfârșit a rostit un toast prietenesc mai întâiu în sănătatea împăratului Wilhelm, pe urmă în aceea a generalului.

„Kölnische Zeitung“ publică din Petersburg o telegramă, în care spune că toate aceste se consideră în cercurile cele mai înalte ca semn de excelente relațiuni între Rusia și Germania.

Cu această părere se potrivește și depeșa din Berlin, spunând că ministrul-preșident bulgar Dr. Stoulov, cu toate sforțările ce și-a dat, n'a isbutit a vorbi cu nici o persoană oficială.

Din Timișoara.

(Odinioară și acum).

Timișoara, în săptămâna patimilor 1895.

Toate dicasteriile din Timișoara sunt pline de Maghiari ori Slovaci maghiarizați. La municipiul comitatens și la cel orașenesc, la direcțiunea financiară și la cea postală-telegrafică, la tribunal și la toate judecătoriile cercuale regești toți dignitarii și funcționarii cu excepțiune alor 4—5 funcționari români minores gentium cu toții sunt străini, deși populațiunea comitatului nostru în mare majoritate este românească.

Las' că nici mai înainte n'am fost noi Români respectați după drept și conform legii de naționalitate; dar' totuși era o vreme, când vicecomitele comitatului, 2 protopretori, 4 pretori, 2 asesori la sedria orfanală, 2 percepitori, unul la percepătoratul comitatens, altul la cel orfanal, erau din neamul nostru. În comitat aveau peste 20 notari comunali. La magistratul orașenesc am avut pe căpitanul de poliție, un vice-fiscal, percepătorul de dare și vre-o câțiva scriitori. La direcțiunea financiară a fost un secretar și vre-o 2—3 oficiali. Mai bine am fost reprezentați la direcțiunea telegrafică, unde am avut un secretar și 15 telegrafști, toți căsătoriti și încă cu niște Românești culte, dragăle și frumoase, așa încât îți ridea inima, când le vedeai la balurile și petrecerile românești, toate îmbrăcate în costumul nostru pitoresc. Dar' au și pățit-o pentru românismul lor, căci într-o bună dimineată ne pomenirăm, că telegrafștii nostri toți sunt springiți care încător. Toți acești funcționari erau Români bunișori, pot zice mai buni decât slujbașii casei Mocsonyi, căci cel puțin nu făceau gură mare, ci unde puteau ajutau și ei scopurile noastre naționale-filantropice.

Din acești funcționari români astăzi mai sunt cum spusei mai sus 4—5 inși, ceilalți toți au dispărut din mijlocul nostru.

N'avem aici în centrul Bănatului nici o instituțiune de cultură mai înaltă, tot ce avem este catedra de limba română dela gimnasiul din loc și aceea provăzută cu un profesor de pe vremea lui Noe. Comercianți și industriași n'avem de fel, ear' cei puțin meseriași sunt unul mai sărac ca altul.

Așadar' inteligența noastră a fost și mai înainte mică la număr, dar' una și nedespartită. A trebuit însă să vină satana și să ne desbine. Mai înainte a venit dl Gall cu politica lui nefericită și mulți dintre ai nostri mai puțin vârsați în cele politice, crezând că și dînsul e omul nostru, s'au lăsat a fi seduși alegându-l de deputat dietal, congresual și sinodal. Ilustritatea Sa apoi s'a făcut magnat unguresc și s'a dus pe aci încolo, ear' noi am rămas desbinați pe terenul politic.

Pe terenul social-economic încă nu eram desbinați, s'a ivit însă dădă Rotariu și ne-a spart și pe terenul social-economic.

Eată cum: La anul 1884 tineretul nostru a arangiat un bal filantropic, pe care în-sași ziaristica neromână l'a înșirat între cele mai elegante și splendide baluri din acel carneval. În anul viitor tineretul nostru incuragiat de succesul moral și material al balului din anul premergător a hotărât să aranjeze și în carnevalul acestui an un bal românesc. Cu ocaziunea alegerii comitetului arangiator însă soarta așa a voit, ca dl Rotariu să nu fie ales de președintele comitetului arangiator. Atăta a fost destul ca dl Rotariu să se bumsunde, să-și adune clișii și să aranjeze contra bal. Ca să facă propaganda pentru balul seu a început în organul seu propriu fiefiertatul „Luminătorul“ a batjocori și insulta pe toți și pe toate timbrând în cele din urmă pe arangiatorii celuialt bal românesc de „becheri în fra“.

Resultatul balurilor române din anul 1885 a fost desbinarea inteligenței din loc.

În astfel de împrejurări triste și regretabile nu e deci nici o mirare, dacă noi Timișoreni primim cu inimă deschisă și cu iubire frățască pe fiecare Român, — viu el ori și din care parte a lumii va veni.

Așa de exemplu am primit cu dragoste frățască pe domnii: Dr. L. Pap, Avram Berloja și Dogariu, când au venit la noi ca juși la nou înființata tablă regească în speranță, că prin venirea lor ca bărbați cu pozițiune socială mai înaltă și materialmente mai bine situați, inteligența noastră din loc se va înmulți și întări și cu puteri unite vom lucra întru prosperarea neamului nostru. Ei, dar' amar ne-am înșelat, căci Magnificențele Lor nu numai că nu participă la nimic ce e românesc, dar' nici la sfânta biserică nu se amduc! Care oare să fie cauza acestei abstenențe regretabile? Făloși ori fricoși? A se făloși cineva de părinți, frați și rude denii ar fi o nebulie pe de o parte, ear' pe de altă parte nici că poate fi motivată, pentru-că nici Măriile Lor nu sunt crescuți în leagăn de mătăsi, ci învâliți în scutece de pânză groasă. Așadar' motivul lor de abstenență nu poate fi altul decât frica de a nu fi înșirați și dișii între Români; tertium non datur.

N'am poftit noi nici când, ca funcționarii nostri să se pună în capul acțiunii noastre politice, pentru acest scop avem noi destui bărbați independenți și energici, dar' atăta am poftit totdeauna și poftim și acum, ca și funcționarii români să participe cel puțin la întreprinderile noastre sociale-economice și culturale.

După atâtea năcazuri au mai venit pe capul nostru și cei dela „Dreptatea“ în frunte cu cunoscutul camelian de odinioară. Pe

acestia — ce e drept — nu i-am primit cu multă încredere, dar' le-am dat pace să-și înceapă activitatea. Ei au început-o și în grabă și-au dat arama pe față, acuma stau pe ducă.

Până când va mai dăra vicia „Dreptății“ nu știu, atăta însă știu cu posivitate, că dacă casa Mocsonyi nu va deschide pungulița, apoi „Dreptatea“ la vară de căldura cea mare se va topi, ca și ceara la fața focului.

Românii bănațeni însă să fie mângăiați, căci în săptămâna trecută a apărut aci la noi „Controla“ cu scopul „nobil“ de a controla pe toți și pe toate, se înțelege dacă va mai prinde balici.

Ce ironie! Dl I. V. Barcianu, redactor dela „Controla“ va controla pe dl I. V. Barcianu, fost redactor la numărul de probă al foi „Sentinela“, cerându-i socoteala pentru abonamentele întrate la acea fițuică.

(iu.)

CORESPONDENȚA

„TRIBUNA“

Cetea, 25 Martie 1895.

(Fapte frumoase.) Slujbașii statului prin purtarea lor ostilă au deșteptat în tot locul interesul pentru cauza română așa de mult prigonită, așa au trezit acest interes și în noi, cei din comuna Cetea.

La deșteptarea noastră au mai contribuit și prețuia noastră „Foia Poporului“ pe care în comuna noastră o prenumără vre-o 15—17 tineri.

Atât prin „Foia Poporului“ cât și prin „Tribuna“ s'au lăsat și la noi îmbucurătoarele știri despre multele slujbe ce s'au săvârșit aproape în toate satele românești pentru întemnițaii nostri.

Aceste frumoase exemple au fost imitate și de femeile noastre, care în frunte cu doamna preoteasă Maria Frâncu, au dat de repeți-ori la câte 7 biserici liturgii pentru întemnițaii nostri, și tot cu acea ocaziune au dat și tot atâtea parastase pentru martirii Horia, Iancu și ceilalți eroi români.

Acestea înainte de pasesin.

Cu începutul sfântului post peste 40 de femei tot din comuna noastră, la îndemnul lor propriu, au contribuit, ca în fiecare săptămână din săptămânile acestui post să se țină liturgii pentru scumpii nostri întemnițai și la finea fiecărei liturgii să se servească și parastas pentru luptătorii Horia, Iancu etc.

Bravele femei nu s'au mulțumit cu atâtea, ci încă în acele zile au și ajunat până după apusul soarelui; ba unele au ajunat împreună cu întreaga lor familie în acele zile, în care s'a ținut slujbă la biserică.

E de prisos să mai amintim că biserica era cercetată în acele zile de popor, ca în ori-care Duminecă.

Până nu s'au pornit din partea Ungurilor atâtea procese și întemnițări, Români nu-și aduceau așa des aminte de martiri, care au căzut jertfe pentru cauza noastră; ear' astăzi har Domnului, că știu și copiii ce au pățit Horia și alți martiri români.

Știu copiii Românilor, că fruntașii neamului nostru zac și sufer în temnițele din Vaț și Seghedin și aceasta o vor ști și fiii lor. Eată rezultatul atâtor prigoniri.

Sentinela.

Învităre de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 31 Martie v. 1895 expiră abonamentele pe luna Martie și pe cuartatul II.

Domnii abonanți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foi.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai peătru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonanți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonanți vechi sunt rugați a lili pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

se afle un mijloc, pentru a împedea acest duel, — ce se știu face acum! (vede pe Risotto): Ah, d-ta Risotto!

Scena a XIII-a.

Victorine, Risotto din dreapta, apoi Madame Michaud.

Risotto: Ei bine, domnișoară, arangiate-s toate?!

Victorine: Nu, toate rugărilor mele au fost zadarnice, el se bate!

Risotto: Cospetto di Baccho! Așa dar' pentru aceea am introdus eu toate atât de frumos? Dar' mi-am închipuit îndată, că nu-l va pute nimeni abate dela bătaie!

Victorine (febril): Pentru Dumnezeu, ce vom începe, Risotto!

Risotto: Eu voi alerga după el, mă voi ascunde în tufiș, și dacă-i vor face ceva, adversarul seu va avé de lucru cu mine. (Iute se depărtează prin centru).

Victorine (strigând după el): Aleargă, grabeste, Risotto! Ear' eu? Ce să încep eu? Sunt oare lipsită de ori-ce idei? Oh, oh!

Madame Michaud (dela stânga): Așa, bunul meu Périn, eată anticipația d-tale!

Victorine (iritată): Ah, tu ești, mătușică? Ce noroc! Ajută-mi! Sfătuește-mă! Vino-mi într'ajutor!

Madame Michaud: Ce s'a n'templat! Cum vii tu aici? Unde este Périn?

Victorine (ca mai sus): Mătușică, dacă ai ști — vieța lui este în pericol!

Madame Michaud: A cui vieță?

Victorine: Ei dar', vieța lui Daniel! El se bate!

Madame Michaud: Aș, nebulii!

Victorine: Nu, nu, fără glumă, el singur mi-a spus-o.

Madame Michaud: Ei drace — de sigur acest Tourniois, un băteuș de profesie!

Victorine: Ah, mătușică, dacă va căde el, voui fi nefericită pentru totdeauna.

Madame Michaud: Oho, copilă, ce înseamnă asta?

Victorine: Iubesc pe Daniel din toată puterea inimii mele! (duios): moartea lui va fi și a mea!

Madame Michaud: Îl iubești, nefericit-o? Cum ai ajuns aci?

Victorine: Tu singură mi-ai dat voie.

Madame Michaud: Da! Până când am crezut, că este un principe, — dar' acum, când se demaschează ca un simplu sculptor, îți-o interzic!

Victorine: Tu încerci cu inima mea un joc crud!

Madame Michaud (mai iritată): Ah, la dracu! Fie principe sau sculptor, vieța lui este în pericol, dar' trebuie mai întâiu să împedecăm duelul.

(vrea să se ducă).

Scena a XIV-a.

Predecesorii. Risotto și apoi Daniel.

Risotto: Eviva! Eată-ll!

Daniel (apare prin centru cu fața veselă stăpânindu-și cu greu risul).

Victorine (se grăbește spre a-l întâmpina): Daniel, tu trăiești? (se razimă de el).

Daniel: Da, copila mea, trăiesc! Duelul nici n'a avut loc! Ah! de ai ști! De-mult n'am ris așa!

Madame Michaud: Dle! Avé-vei bunătața a-mi da în fine seama pentru...

Daniel (care își ascunde risul cu greu): Cu plăcere, doamnă! Închipuiți-vă, pe teren secundantul meu a încercat să facă pace între Marsal și mine. Cu această ocaziune aflai adevăratul motiv al provocării!

Madame Michaud: Ei bine?

Daniel (devenind vesel): Domnul Marsal era de părere adevă — (ride): He! He! He! Nu, dar' este prea caraghios! Prea smintit!

Risotto (rîzând fără margini): Prea nesărat!

Daniel (rîzând): El își închipuia, că te iubesc pe d-ta. Că te iau în căsătorie!

Madame Michaud (spăriată): Pe mine!

Risotto (erupe): Prea nesărat!

(Mișcări furioase din partea d-nei Michaud).

Daniel: Pe mine mă cuprinsese un așa ris convulsiv pentru această insinuație ridicolă.

Risotto: Da, ridicolă!

Madame Michaud (indignată asupra ultimei frase a lui Risotto, ridică mâna asupra lui, ca cum ar voi să-l lovească! Risotto se dă la o parte).

Daniel: Ah, iertați, doamnă!

Madame Michaud: Mă rog!

Daniel (continuă): Încât domnii molipsindu-se, începură a ride cu mine.

Madame Michaud: În toate aceste nu este nici un pic de reson! Dar' ori-cum va fi! (cătră Daniel): Acum avem noi o vorbă! De unde și până unde vii d-ta să zici ne-poatei mele „tu“?

Daniel: Cum? Nu știți încă? (cătră Victorine): Nu i-ai spus încă? Noi ne iubim, mătușică, și voim să fim bărbat și femeie!

(Cortina cade.)

[illegible]

Serviciu prompt și real.

Deschidere de local

al
fabricei sibieni de postav, flanel, moldon și mărfuri de modă
din pădurea orașului nr. 10.

Premiată în Budapesta, Dej, Fünfkirchen, Sibiu, Stuhlweissenburg,
Maria-Teresopol, Viena, Arad și Timișoara.

Umilit subscrisul îmi permit a anunța onoratului public din oraș
și din giur, că am deschis în piața de aici

PIAȚA-MARE Nr. 9

lângă palatul Bruckenthal

un deposit corăspunzător cu spiritul timpului de astăzi, de tulpane,
flanele, moldon, stoffe de modă pentru bărbați, stoffe de paltoane pentru
dame, pleduri, postavuri militare fabricat propriu din lână curată
garantată, precum și un mare asortiment de postavuri din străinătate
ca egalizare de billard etc. etc. cheviot, stoffe de Strich și Kammgarn.

Noutăți în stoffe pentru vestiminte. — Mantale și gulere pentru dame etc.
dela 90 cr. în sus pro metru.

Pentru comoditatea onoratului public întru confecționarea vestimin-
telor după cele mai nouă jurnale de modă, m'am simțit îndemnat a
îngriji și de un croitor bun și am angajat spre scopul acesta pe dl

Alexandru Wilfinger, croitor,

recunoscut în resortul seu de un măiestru destoinic și practic, care a
servit un șir de ani, ca croitor atât în Viena, cât și în Budapesta, ear
de 16 ani lucră ca măiestru în piața de aici, și deci sunt în plăcuta
poziție a corăspunde întru toate și punctual tuturor așteptărilor.

Asigurând onoratul public, că va fi solid servit atât en gros cât și
en detail pe lângă prețuri moderate, mă recomand bunăvoinei deo-
sebite și semnez

cu distinsă stimă

Adolf Scholze, fabricant de postavuri.

Prețuri ieftine fixe.

Mustre la cerere gratis și franco.

Principiul: vînzare multă, folos puțin.

Cea mai excelentă
Făină
dela l-a moară cu cilindri din Orlat
recomandă [1315] 2-3
Josif Fabritius
băcănie și negustorie de făină
Sebeșul-săsesc.

Concurs.

Se aduce la cunoștință că

Restaurantul la „Leu“

în Piața-mare a Făgărașului Nr. 813

consistător din 4 odăi și o
bucătărie, este de dat în arândă
cu toate drepturile de cărcimărit,
începînd dela 24 Aprilie a. c. La
cas de trebuință mai stau 3 odăi
la dispoziție. Informațiuni la adresa
proprietarului

[1287] 2-3

Nicolae Toma,
în Făgăraș.

FĂINĂ

din Ungaria, dela cele mai renumite
Mori de Vapor, pentru sfintele
sărbători, se capătă, cu prețuri foarte
ieftine la

[1298] 2-3

Petru Moga,

franzelar

Sibiu, strada Poplăcii Nr. 1.

Spre binevoitoare atențiune!

Subscrisul își permite a anunța p. t. publicului că

Incălțămintele

pentru sezonul de primăvară și de vară au sosit.

Marfa vine dela cei dintâi măiestri vienezi și este exclusiv numai
lucru de mână. Marfa rea cu talpă de hârtie, călcaie rele și pele slabă
nu pun în vînzare. Pentru marfa mea ofer garanție deplină.

Find asortimentul foarte mare, poate satisface toate straturile p. t. pu-
blicului și deci ori-și-cine se poate adresa cu încredere către firma aceasta.

Pentru mai mare comoditate am deschis în strada Urezului Nr. 11
o filială cu marfă mai ieftină, dar' relativ tot asemenea de bună.

Pentru clientelă numeroasă se roagă

cu distinsă stimă

M. BACHHOLCZKY

Strada Cîsnădiei 24.

[1253] 3-5

W. Libkowitz & Comp., Viena, I., Seilerstätte 17,
Agram, Ilica 30.

Bicicle Libkowitz, Brennabor și de ale fabricii de arme

[1270] 2-30

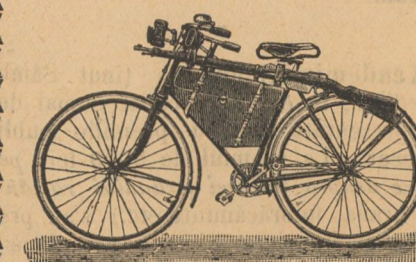
En gros. — En détail.

Pe bicicletele cumpărate dela noi se pot
câștiga la noi

206 premii

în valoare de

21.155 coroane

Cele mai bune și mai ieftine mașine.

Vînzători și reprezentanți se caută pretutindeni.
Prețuri curente gratis și franco.

La „Institutul Tipografic“
în Sibiu se află de vînzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din
comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu picuri în casete.

EDITURA „TRIBUNET“ ȘI A „FOII POPORULUI“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21.

Librărie românească în Sibiu

Strada Măcelarilor 21.